

SARADELL FEDERAL

Setmanari Porta-veu del Partit Federal

ANY II.

NÚM. 44

DISSABTE 11 Juliol de 1914

Els originals no's tornen

Subscripció mensual, 50 cts.

Redacció i Administració

Dels articles ne son responsa-
bles els seus respectius autors

Nombre solt, 10 cénts.

JARDÍ, 7 i 8

ELS ERRORS

Cada dia que passa ens convencem més de la inutilitat dels que, portats per el seu entusiasme i la seva fè inquebrantable, lluiten per el triomf de les idees democràtiques i lliberals. Mai com ara, el nostre poble passa una crisi tan fonda respecte a la fecunditat dels nostres ideals, sembla talment estèril o xorc aquest poble, aquesta massa que deu anys enrera vibrava, com una corda en tensió, al primer cop que se li donés.

No's pod compendrer aquesta depressió, quan encare hi ha un caciquisme indigne i desvergonyit que plana arreu com una argolla de ferro; quan encare hi ha problemes culturals i econòmics d'una importància grandísima a resoldre; quan encare hi ha la llei iníqua de jurisdiccions ocasionant sempre noves víctimes; quan encare hi ha la guerra del Marroc, sagnanta i crudel; quan encare hi ha qui proposa llençar un grapat de mil·lions a l'aigua construint una nova esquadra, mentres hi ha mestres d'estudi que's moren de fam i mentres a Béjar una mare tingué de donar carn de gos a sos fills per a calmar-los-hi la gana; quan encare s'aixeca en Maura, altívol i despectiu, escupint amb llurs paraules d'emperador caigut, al bell mig de la nostra cara; quant encare

hi ha qui emigra en busca de treball; en fi: quan encare hi ha l'ombra magnànima d'en Ferrer que'ns dicta, cada dia i cada hora, la seva promte reivindicació...

Davant d'aquest paorós estat de coses no podem compendrer que's quedi amb els braços creuats aquest poble, sofrint-ho amb una islàmica tranquil·litat, com si esperés un nou magnà o bé un nou Messies que'ns portés a la terra benhaurada de llibertats no conegudes encare.

* * *

No hi ha efecte sense causa, com digué feliçment el doctor Pangloss, i podríem buscar l'efecte d'aquesta depressió moral del nostre poble, per causa de les miseries i egoismes dels que fins avui se volgueren fer passar per cabdills republicans, organitzant partits i anant fent per tot arreu mítings de paraules buides, però daurades i boniques, enganyant aixís indignament als ciutadans que'ls donaren després actes i els han fet pujar amunt, tan amunt que ja no els ha vist més, com si els nostres polítics fossin com aquelles estrelles que's veuen sols de tart en tart.

Sense inmiscuir-nos amb els demés par-

tits repulicans espanyols que tenen també la seva feina, ens trobem que aquí, amb motiu de la coalició feta els nacionalistes republicans amb els radicals, se feu una escissió a l'U. F. N. R. i de quina dessidència se veu que'n sortiràn varis partits, tots amb els seus respectius prohoms i amb els seus respectius cassinos. Per de promte ja han aparegut dos setmanaris porta-veus dels dissidents, «La Nació» orgue del novell partit Esquerra Catalanista i «La Patria», després se diu que'n Layret formarà un partit republicà-social, que'n Lluhi i Rissech també sembla que pendrà noves actituds quan les circumstancies li aconsellin, que igual faràn en Gubern i altres significades personalitats, després amb la mort del reformisme, que sigué un engany més an aquest poble, en fi, sembla sinó que s'hagi pres a les masses republicanes per escambell de les ambicions d'aquets homes que volen ésser cabdills o prohoms d'uns partits que no passaràn a ser res més que unes vulgars capelletes i contribuint, aixó sí, a fer mes efectiva la devallada dels sentiments lliberals, democràtics, republicans, d'aquestes masses que avans omplien els nostres carrers a la primera befa que rebessin. I avui, sense sentiments no hi ha conciencia, i sense conciencia no hi haurà mai cap poble que's rebeli davant de les ineptituds dels seus governants.

* *

Un dia an en Napoleon li digueren els seus abans de començar no se quina batalla:

—Amb que conteu, general?

—Amb els errors dels meus enemics.

Igual, doncs, fan els nostres governants. Conten amb els nostres errors per a portar-nos totes les malvestats, com la guerra del Marroc; totes les injustícies, com la llei de jurisdiccions; tot l'estat actual de coses impropies d'un poble com Espanya que vol pendre seient an aquest veícol en el que hi van les primeres nacions del món i que's diu sigle XX; fan tot això perque contenen amb

els nostres errors, amb els nostres egoismes i amb les nostres dessidencies que contribueixen a que els partits republicans—fins aquí Catalunya!—siguin una utopia, un somni, una ilusió.

Por el Honor de España

El Monumento a Ferrer

Con el título que encabeza éste artículo publicó una proclama casera A. B. C. excitando a los mauristas españoles—españoles de quinta clase—a destruir el monumento a Ferrer erigido en la capital de Bélgica algún tiempo después de haber sido fusilado en Barcelona el insigne Pedagogo—así con mayúscula fundador de la Escuela Moderna.

A. B. C. dice que al terminar su discurso el diputado republicano señor Barriobero, discurso que dedicó a ensalzar la memoria del gran pedagogo, del gran político, del gran filósofo, del verdadero martir, sacrificado en aras de la reacción y de la intolerancia española, el Sr. Luca de Tena—que el demonio nos lo traslade de planeta—se dirigió al joven orador republicano—cosa que no creemos, ni mucho menos—y se lamentó de que estas discusiones, mantenidas únicamente por la conveniencia de un interés político—según la imbecilidad maurista—solo sirvan en definitiva para seguir alentando en el extranjero la inicua leyenda de que el fundador de la Escuela Moderna de Barcelona, fué un gran pedagogo, un gran filósofo, un patricio eminente, un malogrado educador de juventudes. Y agrega que el Sr. Luca de Tena refirió el caso de que, recientemente, en el último viaje que realizó a Bruselas, al tomar un carruaje para ir al hotel, lo primero que le dijo el cochero al darse cuenta de que llevaba a un español—el cochero no tuvo presente que era antropófago de 1909—fué si quería que le llevase a visitar el monumento de Ferrer. El señor Luca de Tena contestó en el tono que se merecía a la insolencia del cochero—esto según A. B. C. que si fuera posible... hablar con el cochero, con seguridad que nos diría que le había contestado: «No me atrevo a presentarme frente a la efigie de Fe-

rrer, porque temo me reconozca y afee mi inicua conducta.»

El señor Luca de Tena y con él todos los histriones refugiados en *A. B. C.* o sea, en el *Asilo de Apóstatas* se duelen amargamente de que en el centro de una capital europea subsista un monumento de esa índole y lanzan la idea de iniciar una campaña para conseguir su desaparición. La mayoría de los mauristas españoles, poseídos de la misma *patriótica* indignación se adhieren a lo propuesto por ellos, uno de los adheridos, según *A. B. C.* es el Sr. Aparicio, primer vicepresidente del Congreso, por entender que, en efecto, es necesario acabar con esa *mancha de ignominia*.

Termina el articulista anónimo—suponemos será el acémila—Luca de Tena, proponiendo que unos cuantos españoles, políticos, periodistas, escritores, hombres de ciencia, tomen sobre sí la patriótica tarea de organizar una expedición a la capital de Bélgica y realizar una campaña seria, documentada, en el periódico y en la tribuna, para llevar al convencimiento de aquellos ciudadanos la verdadera significación espiritual, intelectual y moral de Ferrer. Y si después de esta campaña, si a pesar de todos los esfuerzos realizados para sacarle de su error al pueblo belga persistía en la confusión injusta y lamentable de seguir creyendo que Ferrer era un gran pedagogo etc. etc., y persistía en mantener a todo trance la ostentación de este monumento, que es un «ultraje» perpetuo al nombre de España, entonces llegaría el momento de estudiar seriamente que procedimiento podía seguirse para que desapareciese de una vez.

No creemos a los mauristas capaces de hacer nada de lo propuesto por él diez veces inútil Luca de Tena y su cohorte.

El monumento a Ferrer está sostenido por miles de brazos que igual saltan muelas que unden costillas por fuertes que estas sean. El monumento a Ferrer no está vigilado por un viejecito *voludtario catalan*, como el monumento a Comillas, ni por un empleado de a dos cincuenta con descuento como el del funesto Rey Fernando VII; el monumento a Ferrer está guardado por unos cuantos millones de hombres libres dispuestos a toda hora a perder la vida antes que consentir que nadie toque un marmol de los que for-

man aquella obra que perpetuará los crímenes cometidos por Maura y La Cierva en 1909.

¡Ciudadanos libres! por el honor de España debemos destrozar a quien intente profanar el monumento a Ferrer.

¡Ferrer es el símbolo de la libertad encadenada! ¡Ferrer simboliza la bandera de redención! ¡Ferrer es nuestro guía!

FERNANDO PINTADO

IDEOLOGÍES

Treball i explotació (1)

El treball és l'aplicació idònia de les facultats del home a la producció de la riquesa; és una força productiva i reproductora que l'home busca amb fretura i que la trova en ell mateix; és una activitat benfactorsa que a l'hora que'ns proporciona mitjos dignes i honrats de subsistència, conforta el nostre organisme donant-li salut i resistència, i enlaira el nostre esperit a les més sublimes concepcions de lo just, de lo gran i de lo bell.

Empró si realment el treball no excessiu produeix la regeneració moral i física del ser humà, també esdevé llur embrutiment quan a l'individu se l'aclapara i martiritza, imposant-li com condició ineludible de vida la realització d'una tasca molt grossa, superior a llurs forces i esquifidament pagada.

El treball, doncs, tal com està montat avui, és una explotació de l'home per l'home, i si es cert el principi fisiològic de que la funció cria l'orgue, i l'exercici d'explotadors ha criat l'orgue de la despietat ¿cóm sense protestes, resistències, revolucions, podem sostreure dels mals del capitalisme an els assalariats?

Desde'l moment que en vint segles de prédiques morals i de pràctiques cristianes, no hem pogut lograr que bonament el ric no abusi del pobre, ni acumuli riqueses segant vides, apilotant cadàvres, omplint fosses i hospitals, és molt natural i molt just que l'obrer ho eviti fent ús de la força, produint trastorns i conflictes. Si aixís no ho fés—i ho fá aixís perquè l'instint de la vida i la llei de la evolució son superiors a tota noció de càstic—els mals per a l'especie humana serien molt pitjors.

LUDOVIC PETRUS.

---

(1) L'autor de ies «Ideologies» es complau en dedicar aquesta al escriptor decadent, en Pau Griera Cruz, autor de «Els Riells».

UN MESTRE EMPRESONAT

Diumenge passat, a la tarde, una comissió de la nostra redacció i de la Joventut Federal, anaren a visitar al nostre digníssim correligionari, el mestre de Sta. Perpétua, en F. Moliner Salzedo, víctima de suposades injúries a l'exèrcit durant un míting electoral que's celebrá en aquella població.

Seríen les tres de la tarde quan ingressarem en aquell tétic establiment en el qual forem rebuts pel director del mateix qui, a pesar de no ésser l'hora establerta per la comunicació pública amb els reclosos, ens feu la justa mercé de permetrens parlar amb el nostre bon company.

Atenent a les indicacions del escarceller, ingressarem en el departament de comunicacions. Es una estansa rónega, humida, trista i fosca, on sols pod vencer l'esclavatje de la justícia, el raig de llum que s'endinsa per entre els barrots de ferro que son la característica de les presons...

Esperárem un poc i en aquella solitud vagarem per la nostra ment una munió de visions. El nostre pensament va correr com un llampec per tots els indrets on la justícia històrica hi deixa la seva vergassada. Pensárem amb els soterranis de Santa Amalia del tétic Montjuic, que ha presenciats les causes de tantes indignacions; amb el presitari de Tarragona, que famolenc de llibertat intentá la evasió caiguent cadavre traspassat son cos per la bala d'un máuser; i pensárem també amb l'infelís Mulero i els seus companys, que eren presos a San Miguel de los Reyes de Valencia, per un esclat de dignitat en el poble d'Alcalá del Valle, que's defensava d'uns insults produïts per la gent d'ordre; i pensárem amb Santoña, Chinchilla, Santa María, Figueres i Fernando Póo, on sovintment s'hi presenciaven espectacles que'ns fan trastornar l'ànima.

Entretant arribá l'amic, el mestre, el correligionari, que darrera la reixa ens saludava amb un somriurer falaguer sortit d'entre la tristesa que l'aclapara per la falta de llibertat. Tot parlant amb l'amabilitat que'l caracteritza, ens contá les causes que creu induïren a n'el seu procés, fundant-lo a l'extremat caciquisme que impera en aquell poble de qual n'es director el secretari del municipi, de quines ridicoleses i imbecilitats n'ha sigut víctima el company aludit.

Parlant de les gestions que s'han fet encaminades per a obtenir la seva llibertat, ens digué que sentia una gran simpatia, per les que ha portat a cap sobre aquest fi, el partit radical i afegí que havia rebut una carta d'en Lerroux interessant-se per llur estat i además, ens digué, que n'havia llegit una d'en Giner de los Rios dirigida al capità general. Aixís mateix ne rebé d'en Puig d'Asprer i continues visites del partit radical de Terrassa del qual n'está ben agraït. Es molt noble, també, el procedir dels bons correligionaris de Santa Perpétua, per quina voluntat a l'amic, abandonen la llar en les hores caldejantes de l'estiu per a correspondre a l'amistat que'ls lliga. De nostra ciutat ens digué que sentia una gran simpatia pel nostre amic en Bru Lladó, que també l'ha visitat diverses vegades.

I are nosaltres, boi desitjant a l'amic sa prompte llibertat, ens dolem una vegada més, que l'embrutidor caciquisme rural hagi portat a l'ergástula al nostre company i distingit mestre.

A Espanya avui, els mestres no sols són condemnats a morir-se de fam, sinó que s'els espera que's queixin per a portar-los a la presó.

De la trágica aventura

Ara que com cada dia i en tot moment es de dolorosa actualitat la aventura africana, ara que altre vegada s'ha vessat sang de la joventut allà en aquelles pedreres, ara que l'espectre del dolor se ceneix en llars espanyoles, havem d'insistir amb les nostres campanyes contra aquesta funesta guerra que escriurá planes de dol en la historia d'aquest desgraciat país. Les multituds semblen insensibles ja a totes les excitacions, els partits polítics mostren una passivitat suïcida davant d'aquest afer, i un fet qualsevol, per petit que sigui, es objecte de la atenció pública i del comentari de la gent, mes que aquest problema cada dia més paorós i més intrincat.

Fa molt pocs dies un nou combat sigué la crudel resposta al debat parlamentari hagut amb aquest motiu, aixó és que les coses continuen com abans o pitjor i que a espatlles de la opinió i del parlament hi ha un

plan trassat i que aquest es eomplirà, pesi a qui pesi i costi lo que vulgui.

I davant d'aquestes circumstancies la opinió sense preocupar-se, tothom protesta en privat, no hi ha ningú que hi estigui conforme, però ¡amb aquella alegria! i la joventut mor i les mares ploren, encar que aixó fes dir al comte de la Mortera que era un argument al alcans de totes les intel·ligencies, com si diguessim una vulgaritat, i per nosaltres es un dels motius més essencials d'aquest afer.

Si es conquistessin noves extensions de terreny sense costar sang, si veiessim que Espanya sentint-se forta i valenta aixamplés son territori i aixó no costés cap sacrifici i molt menys sang dels fills del poble, i aquí tinguessim ja resolts aquets grans problemes que ja en l'ordre social com en el polític tenim sense solució, enhorabona que s'anés a la conquesta; però ara, que tot está per fer, no podem consentir-ho.

Quin dia será, amics, que podrem ésser nosaltres els que amb tot el cor cridem ¡Visca Espanya!?

PLAFONS

ESTIU

*Oh la soberba engúnia del cos d'una donzella
qui ageu 'ls flancs hermosos en la claró estival,
i veu totes les vies obertes davant d'ella,
i els grans de pols que frisen dins l'aire universal!*

*Amb un mirar ple d'ansies implora 'l cel en festa,
son pit en l'aire càlid oneja lentament;
ella recorda 'ls núvols, qui al fons del firmament
s'estufen blancs i mórbits, i esperen la tempesta.*

*El sol ardent l'abrusa; son respirá 's confon
amb l'alenada immensa del gran desig del món,
i baixa en el silenci dels camps i dels camins*

*una calitja grisa pel dia qui s'arbora.
I es com una pestanya sensual i adormidora
qui cau sobre'l magnífic ull d'or dels dematins.*

JOSEP CARNER.

Quan els jutges conculquen les lleis no queda altre recurs als ciutadans que fer-se justícia per sa propia mà; lo difícil és allavors no confondre la Justícia amb la venjansa.

Als prohoms dels Partits Republicans espanyols

Moments crítics estém atravessant en nostra patria, com ja ho senyalaren tots els que han intervingut en la discussió del Missatge de la Corona, i el poble espera que amb motiu d'aquets crítics moments se faci, per medi dels que tenen el deurer de fer-ho, la unió entre tots els partits republicans i que sigui un fet lo mes aviat possible, perque els aconeteixements poden precipitar-se i no ens trobin desprevinguts; are no hi pod haver ningú que surti a recitar aquella cantarella de que encare no estem ben disposats, doncs si s'és republicà de vritat, s'ha de treballar perque la unió sigui un fet dintre vuit dies, deixant-nos de tots aquells formulismes que sempre han dificultat l'abrá entre tots els republicans.

En tot cas, s'hi ha algú que vulgui difcultar la unió li hem de dir que no es republicà i per lo tant que's passi al camp adversari perque el poble des d'aquell dia el tindrà per traïdor i els traïdors no caben dintre els partits verament republicans.

No pod ni deu oposar-s'hi cap obstacle an aquesta unió perque tothom la demana i la vol i al no fer-ho equivaldrá després que plorem per les nostres mateixes culpes, com succeí allavors de Cuba i Filipines i al no fer-ho are fórem mes responsables perque l'experiencia ens ho ha ensenyat que sense unió no pod haver-hi força possible per evitar catástrofes com aquella i que vindrán novament amb la guerra del Marroc si els nostres governants no veuen nosaltres actius una mica agressives.

Per lo tant la unió se fa necessaria, imprescindible. ¡Visca la unió!

T.

Notes i comentaris

Per el senyor Arcalde

Havem vist pintats a certs carrers de nostra ciutat uns rótuls dient «The Alpino» que embruten deplorablement els nostres carrers a més de causar molt mal efecte. No sabem si tenen permís per a efectuar semblant atentat a l'ornamentació pública, pero si es

que en tenen, ens sembla mentida que se'ls hagi pogut concedir, encare que paguin per éll lo que vulguin; amb aquests procedents un dia també podrien pintar rótuls fins dintre les cases mateix.

Li preguem, doncs, que vagi amb cuidado en donar semblants permisos, que tendeixin a enlletjir la ciutat nostra.

Ademés li preguem també que manifesta el que's cuidi de la font que hi ha en el carrer de Casanovas, que tingui més regularitat en donar l'aigua an aquella font, doncs fins are havia sigut molt escassa, mentres que les altres van en abundancia. Creiem que si les altres tenen força aigua, an aquesta també n'hi pot haver igual, doncs aixís evitarà les justes queixes d'aquells veïns.

El Monument a Pí i Margall

S'ha reunit la Comissió executiva del monument an En Pí i Margall, adoptant importants acords conduents al foment de subscripció oberta a la formació del avant-projecte del monument i col·locació de primera pedra del mateix, existint el propòsit de que estigui acabat abans de la inauguració de l'Exposició de 1917.

Per en F. Moliner Salzedo

Com recordarán tots els nostres llegidors en F. Moliner Salzedo, conegut mestre de estudi de Santa Perpétua, es trova detingut a la presó de Terrassa amb motiu, segons la denuncia, d'unes paraules suposades ofensives, dites en un míting quan les últimes eleccions municipals celebrades an aquell poble.

El nostre volgut correligionari es una víctima més de les ires del caciquisme que estan sofrint tots els petits pobles del districte, caciquisme vergonyós, intolerable, que porta fins a l'ergástula an aquells que no volen ajupir-se als seus capritxos i a les seves indignes elocubracions.

Amb motíu, doncs, de sofrir aquesta—diem-ne condemna—mentres s'esperen els tràmits per a la celebració del consell de guerra que ha de jutjar-lo, el Partit Radical de nostra ciutat celebrarà una vetllada literaria a benefici d'aquell prés, demà diumenge, a les nou de la nit, en la que hi pendrán part valiosos elements que executarán un escullidíssim programa, quin no publiquem

per falta d'espai, celebrant-se, al acabar aquest, un lluidíssim ball.

Supliquem a tots els nostres amics i correligionaris que no facin falta an aquest humanitari acte. En nom de l'injustícia que representa tal detenció, hem de demostrar que no falten als caiguts ni els nostres esforços ni el nostre concurs en aquesta hora de prova.

En Lerroux

En Lerroux ha fet indicacions a la minoria radical del Ajuntament de Barcelona per a que s'abstingui de presentar la proposició d'aixecar un monument an En Ferrer i Guardia davant del Palau de Justicia de la ciutat comtal.

No coneixem detalladament els motius que han impulsat al quefe radical per aquest determini, pró ens sembla una baixa intromisió. Sens perjudici de parlar-ne més extensament, fem constar avui aquest detall força interessant.

El discurs d'En Turull

No podem publicar en aquest nombre com fora el nostre desig l'*eloqüent* discurs pronunciat a Ripollet (capital del districte) per el diputat Turull. Ho farem lo més promte possible, la seva tardança obeeix no més a que hi hagi força cura a la traducció de les notes taquigráfiques.

De la guerra

¡Oh la Espanya dels estómacs agraits!

Segons llegim, en un discurs pronunciat rescentment a la Cambra de diputats per el diputat demócrata senyor Ortega Gasset, ascendeixen a 500 els empleus otorgats durant la guerra de Melilla i les condecoracions a 127000; mentres que'ls francesos havent extés la seva zona fins 400000 kilómetres, sols s'han concedit 7 empleus i 800 creus.

Per alguna cosa vivim amb una monarquia que per esser lliberal ja han desaparecut els obstacles tradicionals, segons en Melquiades Alvarez.

Are anirem bé

Al que no vol caldo dues tasses. Teníem a la nostra ciutat un team footballístic nomenat «Belmonte F. C.» i are es diu que'n sortirà un altre qui portará el nom de «Gallo F. C.»

Aixís anirem bé, joves footballístics; aixó s'en diu dignificar l'esport, la joventut i la ciutat; aixís feu una gran obra i no tindria res d'extrany que algun dia fessiu un partit belmontistes i gallistes i substituissiu el goal per un *pase de muleta* i qui sab si algun dia rebreu un autògraf carinyós dels vostres ídols flamencs, i aixó amics, en els temps que som es cotitza molt alt.

Varies

El divendres passat, dia 3 de l'actual, se celebrá a la «Fraternitat Republicana Radical», l'anunciat miting contra la guerra convocat per el grupo «La Convención», regnant un gran entusiasme y siguent tots els oradors molt aplaudits, especialment el president dels «Joves Barbres» senyor Mujal.

—El general Primo de Ribera, el Napoleón espanyol, porta sens ascendir més d'un mes. ¿En qué pensa el ministre de la Guerra que no concedeix un nou antorxat a aquest general?

La tardança en ascendir a Primo de Ribera a tinent general es un cas de postergació inconcebible.

A Alemanya no es tol·leraria.

Noves

Per assumptes particulars deixa l'administració del nostre setmanari, nostre bon company de redacció en Rafel Cunillé.

Al donar-li comiat fem patents les fondes simpaties que té l'amic Cunillé entre nosaltres.

—Hem rebut del Centre Catalanista «Gent Nova» el cartell dels Jocs Florals que's celebrarán a Badalona el dia de la seva festa major, el que per manca d'espai no podem publicar-lo íntegre.

—En l'hostatje social de la Institució Pedagògica, el dia primer d'aquest mes tingué lloc la renovació de la Junta Directiva per a l'actual exercisi: foren elegits per unanimitat i quedá constituída la nova Junta en la següent forma: President, Josep Gomá; Vis-president, Elies Montserrat; Tresorer, Miquel Vinyals; Comptador, Joan Codina; Bibliotecari, Magí Pladevall; Secretari, Josep Llongueras i Vis-secretari, Josep Amat.

Es d'esperar que la nova Junta de la batalladora entitat cultural, será digna continuadora dels ideals de Progrés i Emancipació per medi de l'ensenyança popular en general.

Nostra coral felicitació, desitjant-los-hi acert, constancia i energia com fins avui ha vingut mostrant aquesta simpática Institució.

—Han visitat nostra redacció els setmanaris «Baix Panadés», del Vendrell; «El Progranue», de Sant Feliu de Guixols i «El Ideal», de Tarragona.

Establim gustosos el canvi.

Lo que considerem reprobable quan estàn garantits tots els drets i per consegüent es desenrotlla sense trabes la voluntat popular, ho aixequem a la condició de deber quan s'es-carneix i es falseja aquella voluntat, acceptada per nosaltres com a única sobirana.

Som, fins amb la mateixa revolució, revolucionaris. Perquè ho som, treballarem per a treure de la futura revolució el caràcter marcadament militarista que tingué la del 68 i han tingut tots els motíns i pronunciaments amb que s'ha intentat reivindicar la República.

Hem d'empenyer-la pèl camí dels radicalismes generosos per a que compleixi la missió profundament reformadora, conforme convé a les aspiracions i necessitats del poble, justament sentides.

Serem la força impulsadora que haurà de salvar-la d'esculls perillosos, que podrien, al entretenir-la o parar-la, fer estèril la feina profitosa que vindrà a realitzar.

Cumplem, al fer-ho aixís, el deber que'ns imposa la tradició del Partit Federal, que

de població..., es lo menys que's pot fer; es treballar per l'enaltiment de la personalitat humana, condició, com hem dit, essencial de la democràcia.

¿Som intransigents? Som conseqüents, som il·lògics, som humans.

Que siguin tranzigents els xorcs d'idees, els que no tenen fé en el progrés.

Nosaltres, els federals, continuarem en nostra intransigència, es a dir, sent conseqüents.

14 Janer 1905.

—El Director de Obres Públiques ha ordenat el replanteig de la carretera de Sabadell a Mollet per Santa Perpètua de la Moguda.

—Nostra primera entitat musical "Orfeó de Sabadell" no fa molt ha efectuat una excursió artística a la noble ciutat de Valls, en la qual ha recullit no pocs llorers i on nostres orfeonistes i demés companys d'excursió, foren objecte de tota mena d'obsequis i atencions.

Com a sabadellencs ens fem nostre aquest nou triomf de l'"Orfeó" i felicitem efusivament als choristes i Junta Directiva de dita entitat, i d'una manera especial el incansable i lluitador mestre senyor Planas Argemí.

—Juntament amb el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, l'Associació de la Premsa farà, el prop-vinent dissabte, dia 18 de Juliol, una visita al Observatori Fabra.

Se sortirà de Sabadell en el tren de les 7'18 del vespre, del expressat dia, havent-se establert les tarifes que segueixen:

Viatges, sopar i dormir, 7 pessetes. Viatges i dormir, 5'50 pessetes.

Fins al dia 12 del present mes s'admetran inscripcions verbals o per escrit a casa del President de l'Associació, Calderón 49, com també en el domicili social de 9 a 11 de la nit.

—Demà, diumenge, per la tarde, tindrà lloc un magnífic ball a piano en el saló del Círcol Federal.

—L'Associació de la Premsa no diària de Barcelona, tracta de convocar un Congrés nacional de

la Premsa no diària d'Espanya per a proposar i discutir millores i projectes convenients per a la classe en general.

—El nostre jove compatriota en J. Vila Puig, com a premi a les seves esceptionals dots artístiques que fan concebir grans esperances, ha merescut la medalla de paisatge en l'Escola de Belles Arts de Barcelona.

Nostra felicitació.

—Dimars d'aquesta setmana donà una audició de sardanes, en els espaiosos jardins dels Camps de Recreu, la notable cobla ampordanesa "La Principal de Pala.urgell", obtenint molts aplausos de la nombrosa concurrencia que assistí al acte.

—Per haver arribat a sis cents el número de telé-fons en nostra ciutat, la empresa anuncia que desde'l primer d'octubre se variarà la numeració dels de la sub-central de Terrassa que pertany an aquesta xarxa.

—Ha sigut nomenat secretari de la Comissió de Festetjos que s'han de celebrar durant la propera Festa Major, el president de l'Agrupació de la Premsa, en Plácid Sagalés.

—Llegim que'l gloriós poeta N'Angel Guimerà, està preparant un nou volum dels seus versos que, posteriors a l'edició monumental que prologà l'Ixart, han aparegut dispersos en els periódics de Catalunya.

Impremta de J. Sallent i Prat; Sant Quirse, 32; Teléfon 520

REVOLUCIONARIS

Ho som els federals en les idees, per quina virtut se transformarà radicalment el modo d'esser del Estat centralista i unitari i sustituiràn tota mena d'arcaïsmes, s'anomenin com s'anomenin, per les concepcions més progressives que modifiquen els engranatges que mouen la complicada màquina de la Nació.

Ho som també en els procediments, però no preconitzem la revolució com doctrina de progrés; que mai poden fer-ho els que, com nosaltres, se proposen establir pèl sistema federal la germanor entre tots els pobles de la terra.

Enemics de la violència sistemàtica, la creiem bona quan se fa impossible, per la tirania dels governants, la manifestació de la llibertat en tots els ordres.